

Nr 31.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående förvärv av vattenrätt i Nämforsen och Lillängesforsen; given Stockholms slott den 4 januari 1938.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Albert Forslund.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 4 januari 1938.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Departementschefen, statsrådet Forslund anför:

I särskilda skrivelser den 20 och 21 december 1937 har vattenfallsstyrelsen framlagt förslag om förvärv för kronans räkning av dels vissa andelar i Forsås bys vattenrätt i Nämforsen i Ångermanälven och dels viss vattenrätt i Lillängesforsen, belägen i nämnda älvs biflod Fjällsjöälven. Vid skrivelserna hava fogats fyra under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande av vattenfallsstyrelsen ingångna köpe- och servitutsavtal, vilka torde såsom bilagor få fogas till statsrådsprotokollet.

Innan jag ingår på styrelsens framställningar, torde jag få erinra om att kronan tidigare förvärvat andelar i de vattenfall, varom nu är fråga. Sålunda har Kungl. Maj:t genom beslut dels den 28 maj 1920 godkänt ett den 21 maj samma år mellan vattenfallsstyrelsen, å ena, samt svenska vatten-

fallsaktiebolaget och aktiebolaget Holaforsen, å andra sidan, träffat avtal angående förvärv för kronans räkning för en köpeskillning av 3,800,000 kronor av — förutom andelar i vissa forsar i Ångermanälven — större delen av Kil-, Lillänges-, Kattdals- och Åkvisslanforsarna i Fjällsjöälven, dels ock den 15 november 1929 godkänt avtal om förvärv för en köpeskillning av 10,000 kronor av viss del av den i Ådals-Lidens socken belägna fastigheten Krånge nr 1 (1°) jämte därtill hörande vattenrätt i Lillängesforsen. Vidare har Kungl. Maj:t den 12 maj 1922 godkänt avtal om förvärv från Strömnäs aktiebolag, Sandö sågverksaktiebolag och Svanö aktiebolag för en sammanlagd köpeskillning av 481,000 kronor av vissa fastigheter med därtill hörande vattenrätt inom Moflo och Forsås skifteslag i Ådals-Lidens socken samt Västerås skifteslag i Eds socken, vilka fastigheter jämte vattenrätt utgjorde delar av Nämforskomplexet och Forsmoforsen i Ångermanälvens och Fjällsjöälvens flodområde.

I förenämnda skrivelser erinrar *vattenfallsstyrelsen* om, att styrelsen vid flerfaldiga tillfällen haft anledning framhålla, att det vore synnerligen önskvärt, att kronan bleve ägare till så stor andel som möjligt i de fall, uti vilka kronan vore intresserad. Med hänsyn till stadgandet i 9 kap. 13 § vattenlagen vore det nämligen av största vikt att icke behöva riskera, att den vid en utbyggnad utvunna effekten icke skulle i sin helhet kunna av kronan disponeras.

Beträffande det ifrågasatta förvärvet av vissa andelar i Forsås bys vattenrätt i Nämforsen i Ångermanälven upplyser vattenfallsstyrelsen till en början, att kronan genom Kungl. Maj:ts förenämnda beslut den 12 maj 1922 förvärvat den på 26 seland Forsås nr 1, 2 och 3 i Ådals-Lidens socken belöpande vattenrätten, samt att kronan genom detta förvärv blivit ägare till 83.9 procent av nämnda bys vattenrätt och därmed till samma andel av vattenrätten till Nämforsens högra strand. Under framhållande, att vattenrätten till Nämforsens vänstra strand tillkomme kyrkoherdebostället i Ådals-Lidens socken, uttalar vattenfallsstyrelsen, att kronan, under förutsättning att kronan ansåge sig kunna disponera över sistnämnda vattenrätt, skulle genom nu ifrågavarande förvärv erhålla ensam dispositionsrätt över Nämforsen i dess helhet.

Vattenfallsstyrelsen anför härefter:

Forsås by består av tre hemman med ett sammanlagt skattetal av 31 seland. Vattenrätten har vid laga skifte å byn avsatts såsom samfällad och fördelar sig följaktligen på de olika fastigheterna i byn efter deras skattetal. Då, såsom nämnts, kronan redan är ägare till vattenrätten för 26 seland, är det andelarna för 5 seland, som återstå att förvärva. Av dessa 5 seland tillkomma $4\frac{1}{4}$ seland, motsvarande 13.7 procent av byns vattenrätt, J. M. Johanssons dödsbo, medan $\frac{9}{100}$ seland, motsvarande 0.3 procent av vattenrätten, och $\frac{66}{100}$ seland, motsvarande 2.1 procent av samma rätt, tillkomma respektive Helmer Norberg och Petter Olssons dödsbo.

Mot de till förvärv föreslagna andelarna svarar en effekt av respektive 836, 17 och 130 niomånadershästkrafter. Angående de ersättningar och villkor i övrigt, som för vattenrättens överlåtande betingats, tillåter sig vatten-

fallsstyrelsen att hänvisa till de särskilda avtalen. Värderas den till J. M. Johansson upplåtna frikraften till 1,000 kronor, skulle ersättning utgå till J. M. Johanssons dödsbo efter ett pris av omkring 30 kronor per niomånadershästkraft samt till Nordberg och Petter Olssons dödsbo efter ett pris av omkring 38 kronor per niomånadershästkraft. Härvid har värdet av det från sistnämnda dödsbo förvärvade markområdet uppskattats till 350 kronor.

Anledningen till att uppgörelse till väsentligt lägre pris stått att erhålla med J. M. Johanssons dödsbo än med de övriga kontrahenterna är den, att kronan såsom ägare till en lägenhet under Forsås by förut innehar vissa servitutsrättigheter å dödsboets hemmansdel. Servitutsrättigheterna härröra från en år 1897 gjord upplåtelse av åtskilliga byamän i Ådals-Lidens socken till bruksägaren F. W. Tersmeden, vars rätt härutinnan i sammanhang med ett av Kungl. Maj:t den 28 maj 1920 godkänt köp från svenska vattenfallsaktiebolaget och aktiebolaget Holaforsen överlåtits på kronan. Till följd av rådande ovisshet angående den rätt till vattnet i Nämforsen, som kunnat grundas på förberörda servitutsavtal, har vattenfallsstyrelsen, såsom redan förut i ett flertal liknande fall skett, funnit det nödvändigt att till tryggnad av kronans rätt ingå kompletterande avtal, därvid dock den ersättning, som kunnat erbjudas, givetvis betydligt reducerats.

Under uttalande, att nu ifrågavarande förvärv av vattenrätt i Nämforsen enligt vattenfallsstyrelsens förmenande vore förmånligt och de betingade ersättningarna skäliga, hemställer styrelsen, att Kungl. Maj:t måtte *dels* godkänna de ingångna avtalen, *dels ock* av det av riksdagen anvisade anslaget för inköp av vattenfall och fastigheter till vattenfallsstyrelsens förfogande ställa ett belopp av 30,000 kronor för gäldande av den kontanta ersättningen jämte vad som åtgår för täckande av de med förvärven följande kostnaderna för lagfart och inteckning.

Beträffande det ifrågasatta inköpet av vattenrätt i Lillängesforsen har vattenfallsstyrelsen anfört:

Lillängesforsen i Fjällsjöälven, som är en biflod till Ångermanälven, angränsas på den högra stranden av hemmanet Krånge nr 1 och på den vänstra av Moflo by. Genom Kungl. Maj:ts beslut den 28 maj 1920 har kronan förvärvat hela den fallhöjd i Lillängesforsen, som belöper på Moflo by. Vad härefter angår vattenrätten till Krånge by, som, såvitt företagen lantmäteriteknisk och juridisk utredning utvisar, måste antagas vara tillskiftad strandfastigheterna, tillkommer densamma hemmanen Krånge 1⁶ och Krånge 1⁷ om vardera 1¹³/₂₄ seland. Den på Krånge 1⁶ belöpande vattenrätten har genom Kungl. Maj:ts beslut den 15 november 1929 förvärvats av kronan. Genom det nu föreslagna förvärvet från hemmanet Krånge 1⁷ skulle kronan följaktligen bliva ensam ägare till all vattenkraft i Lillängesforsen.

Mot den till förvärv föreslagna vattenfallsandelen svarar en effekt av 340 niomånadershästkrafter. Den betingade köpeskillingen utgör 10,000 kronor, och det belopp, som skulle erläggas per förvärvad niomånadershästkraft, uppgår sålunda till omkring 29 kronor 50 öre, vilket pris måste anses förmånligt.

Enligt preliminärt byggnadsförslag komma Lillänges-, Kil-, Kattdals- och Äkvisslanforsarna att bliva föremål för gemensam utbyggnad.

Vattenfallsstyrelsen hemställer, såvitt nu är i fråga, att Kungl. Maj:t måtte *dels* godkänna det föreliggande avtalet om inköp för kronans räkning

av andel i Lillängesforsen i Fjällsjöälven, *dels ock* utav det av riksdagen anvisade anslaget för inköp av vattenfall och fastigheter till vattenfallsstyrelsens förfogande ställa ett belopp om 10,000 kronor för gäldande av den kontanta köpeskillingen enligt köpeavtalet ävensom vad som därutöver erfordras för lagfarts vinnande och gäldande av övriga med köpet förenade kostnader.

Departements-
chefen.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår, har kronan genom tidigare köp förvärvat huvudparten av rätten till vattnet i Nämforsen i Ångermanälven och i Lillängesforsen i nämnda älvs biflod Fjällsjöälven. Med hänsyn till, bland annat, vikten av att kronan vid en utbyggnad av de vattenfall, vari kronan äger intressen, skall kunna för egen del utnyttja vattenkraften i desamma har vattenfallsstyrelsen nu föreslagit, att kronan med äganderätt respektive servitutsrätt förvärvar de återstående, i enskild ägo befintliga andelarna i nyssnämnda forsar.

Då de avtalade ersättningarna för vattenrätten i Nämforsen, 30,000 kronor, och i Lillängesforsen, 10,000 kronor, torde få anses godtagbara och de i övrigt avtalade villkoren icke givit mig anledning till erinran, har jag ansett mig böra biträda vattenfallsstyrelsens nu framlagda förslag. Med hänsyn till att de upprättade avtalen för att bliva gällande skola godkännas av Kungl. Maj:t före den 1 mars 1938, är det erforderligt, att riksdagens beslut i ärendet föreligger inom sådan tid, att Kungl. Maj:t vid bifall till nu ifrågavarande framställningar kan lämna slutligt godkännande av avtalen före nämnda tidpunkt.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna ifrågavarande, vid statsrådsprotokollet fogade avtal om förvärv av vattenrätt i Nämforsen och Lillängesforsen;

dels ock medgiva, att av anslag till statens vattenfallsverk för inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar må för gäldande av de i avtalen överenskomna köpeskillningarna och ersättningarna tagas i anspråk ett belopp av sammanlagt 40,000 kronor ävensom erforderligt belopp för bestridande av lagfartskostnader och övriga med förvärven förenade kostnader.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Fredric Hawerman.

Bil. 1.

Köpeavtal.

Undertecknade, stärbhusdelägare efter Petter Olsson från Forsås, överlåta och försälja härmed till Kungl. Vattenfallsstyrelsen, här nedan kallad Styrelsen, å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar, följande oss tillhöriga inom Ådals-Lidens socken belägna fastigheter, nämligen:

Forsås	2 ²⁶	om 0,1410 hektar, avstyckad från	$\frac{7}{100}$	seland	Forsås	2 ¹⁷ ,
»	2 ²⁷	» 0,14	»	»	»	2 ¹⁸ ,
»	2 ²⁸	» 0,1436	»	»	»	2 ²⁴ samt
»	2 ²⁹	» 0,0770	»	»	»	2 ²⁰ .

Köpeskillingen utgör femtusentrehundrafemtio (5,350) kronor, vilket belopp erlägges, sedan Kungl. Maj:ts godkännande av detta avtal för Styrelsens del erhållits, samt säljarna med gravationsbevis styrkt, att de försålda fastigheterna icke besväras av penninginteckningar eller andra inteckningar av beskaffenhet att utgöra hinder för Styrelsen att fritt förfoga över de överlåtna fastigheterna.

Tillträde äger rum, sedan Kungl. Maj:ts omnämnda godkännande erhållits.

Kostnader för lagfart å försålda fastigheterna skola gäldas av Styrelsen.

Skatter och onera, som belöpa på tiden före tillträdesdagen, skola erläggas av säljarna, men för tiden därefter av Styrelsen.

Skulle Kungl. Maj:ts godkännande av detta avtal icke hava erhållits före den 1 mars 1938, är avtalet förfallet utan rätt till skadestånd å någondera sidan.

Av detta avtal äro två lika lydande exemplar upprättade och växlade.

Näsåker den $\frac{7}{12}$ 1937.

Gerda Olsson

för egen del och såsom förmyndare för Viola, Ruth, Hilda, Ivar och Birger Olsson samt för Hilding Olsson, Bror Olsson, Anna Eriksson, född Olsson, Nils P. Olsson och Inga Olsson, enligt fullmakt.

Bevittnas:

P. Lindström. *S. Kalén.*

Motala.

Stockholm den $\frac{20}{12}$ 1937.

Kungl. Vattenfallsstyrelsen.

G. Malm.

Fr. Malm.

I. Bergström.

Servitutskontrakt.

Undertecknade, delägare i dödsboet efter Johan Magnus Johansson från Forsås och i denna egenskap ägare till fastigheten 4 $\frac{1}{4}$ seland Forsås 2³ i Ådals-Lidens socken, förbinda härmed oss och blivande ägare av denna fastighet att för all framtid tåla, att Kungl. Vattenfallsstyrelsen och blivande ägare av lägenheten Forsås 3¹⁰ i samma socken må, utan annan ersättning än här nedan sägs, i och för utnyttjande av vattenkraften i Ångermanälven förfoga över all den till vår nämnda fastighet hörande rätt till strand, grund, flodbotten, uppgrundningar, holmar, vatten, vattenfall och fiske i Ångermanälven, så skiftat som oskiftat.

Denna upplåtelse är ett servitut, som utan vårt vidare hörande må intecknas i vår nämnda fastighet till framtida säkerhet. Denna servitutsinteckning skall i förmånsrätts hänseende gå före eventuella penninginteckningar i fastigheten.

Kungl. Vattenfallsstyrelsen, som undertecknar detta kontrakt under förbehåll om Kungl. Maj:ts godkännande, förbinder sig att söka servitutsinteckning snarast möjligt, sedan dylikt godkännande lämnats.

Ersättning för de upplåtna servitutsrättigheterna är överenskommen till tjugofyratusen (24,000) kronor, varjämte Kungl. Vattenfallsstyrelsen förbinder sig att för all framtid avgiftsfritt vid Styrelsen tillhörig kraftanläggning inom Ådals-Lidens socken tillhandahålla upplåtarna eller blivande ägare av deras ovannämnda hemman en (1) elektrisk hästkraft enligt närmare bestämmelser i en till detta kontrakt fogad bilaga.

Den överenskomna kontanta ersättningen skall gäldas, så snart upplåtarna med gravationsbevis styrkt, att inteckning beviljats till säkerhet för de medgivna servitutsrättigheterna samt beretts förmånsrätt framför varje annan inteckning i upplåtarnas fastighet.

Kungl. Vattenfallsstyrelsen förbinder sig att, så snart upplåtarna fullgjort, vad dem enligt detta kontrakt åligger, i vad den besvärar upplåtarnas fastighet, låta döda den inteckning, som den 19 januari 1897, § 23, meddelats bl. a. däri, Fredrik Wilhelm Tersmeden och hans rättsinnehavare, såsom ägare av en från 7 $\frac{3}{4}$ seland Forsås nr 3 avsöndrad lägenhet, till säkerhet för strand- och vattenrätt enligt avhandling den 20 december 1896, och avsäga sig upplåtarna, å sin sida, varje anspråk på grund av nämnda avhandling.

Därest Kungl. Maj:ts godkännande av detta kontrakt icke lämnats före den 1 mars 1938, är avtalet förfallet utan rätt till skadestånd från någondera sidan.

Näsåker den $^{10}/_{12}$ 1937.

M. B. Johansson.
Märta Johansson.
O. R. Johansson.
Carl Johansson.
Otto Johansson.
Albert Johansson.
Viktor Johansson.

Stockholm den $^{20}/_{12}$ 1937

Kungl. Vattenfallsstyrelsen.
G. Malm.
Fr. Malm.
I. Bergström.

Egenhändiga namnteckningarna bevitna:

S. Kalén.
 Motala.

J. A. Persson.
 Näsåker.

Bilaga

till servitutskontrakt mellan Kungl. Vattenfallsstyrelsen, här nedan kallad Styrelsen, och delägarna i dödsboet efter Johan Magnus Johansson från Forsås såsom ägare av fastigheten 4 ¹/₄ seland Forsås 2³ i Ådals-Lidens socken, här nedan kallade Upplåtarna, innehållande närmare bestämmelser angående den i servitutskontraktet angivna leveransen av elektrisk kraft.

1. Med Upplåtarna avses i denna bilaga icke endast de här ovan i rubriken angivna dödsboddelägarna utan jämväl annan person, på vilken deras rättsanspråk kunna bli överflyttade.
2. Den frikraft, som avses i dessa bestämmelser, utgör det effektbelopp av en (1) elektrisk hästkraft, som Styrelsen skall tillhandahålla såsom del av ersättningen för de upplåtna servitutsrättigheterna.
3. Frikraften skall senast tre månader efter det Kungl. Maj:t godkänt servitutskontraktet börja tillhandahållas och därefter för all framtid, så länge den blivande kraftstation, som skall utnyttja Nämforsens vattenfall, användes, levereras i form av trefas växelström vid Styrelsen tillhörig kraftanläggning, till en början vid södra ändpunkten av Styrelsens kraftledning från Holaforsen till Kattdalsforsen.
Frikraften tillhandahålles såsom prima kraft dag och natt året runt med de undantag, som angivas här nedan i punkt 7.
4. Kraften får av Upplåtarna användas endast för egna husbehov på en Viktor Johansson tillhörig från Forsås 2⁸ avstyckad lägenhet, här nedan kallad Förbrukningslägenheten, och får sålunda icke användas, försäljas eller uthyras för industriella eller andra ändamål eller föras ifrån Förbrukningslägenhetens område.
5. För kraftens transitering och transformering på befintligt, Ådals-Liden och Resele Elektriska Aktiebolag tillhörigt, distributionssystem från leveranspunkten till Förbrukningslägenheten skola Upplåtarna själva anskaffa erforderligt tillstånd.
6. För uppmätning och kontrollering av kraftuttagningen uppsätter och underhåller Styrelsen utan kostnad för Upplåtarna på en viss en gång för alla fastställd punkt på Förbrukningslägenheten för Upplåtarnas alla energiförbrukande apparater de mätapparater, som Styrelsen anser erforderliga.
7. Om Styrelsen av någon anledning blir urståndsatt att tillhandahålla Upplåtarna denna frikraft, upphör Styrelsens åtagande under den tid avbrottet varar.
Styrelsen är berättigad att tillfälligtvis avbryta kraftleveransen för tillsyn, underhåll, reparation, ombyggnad och dylikt av sina anläggningar.
För avbrott i kraftleveransen av ovan nämnda anledningar är Styrelsen icke skyldig utgiva någon ersättning.
8. Upplåtarna förbinda sig:
 - att* vid mätapparaterna på Förbrukningslägenheten icke uttaga större effektbelopp än en (1) elektrisk hästkraft samt att icke använda kraften för andra ändamål, än vad ovan angives i punkt 4;
 - att* på Förbrukningslägenheten utan kostnad för Styrelsen bereda lämplig plats för de mätapparater, Styrelsen uppsätter;
 - att* lämna Styrelsens personal obehindrat tillträde på lämplig tid till Förbrukningslägenheten för uppsättande, inspektion, underhåll och

- reparation av Styrelsens mätareanordning samt för inspektion och kontroll av Upplåtarnas installation och förbrukning;
- att* innan kraftleveransen tager sin början, vidtaga de förändringar i sina elektriska anläggningar som kunna av Styrelsen anses erforderliga innan anslutning sker till Styrelsens anläggning;
- att* vid utnyttjandet av kraften såvitt det praktiskt taget är möjligt och beror på Upplåtarnas anordningar, belasta de tre faserna så, att strömstyrkan vid leveranspunkten i den mest belastade fasen icke med mer än tio (10) procent överstiger strömstyrkan i den minst belastade fasen;
- att* endast använda S-märkt material och att hålla sina elektriska anläggningar i gott skick i enlighet med gällande föreskrifter och så anordnade, att de icke återverka störande på driften av Styrelsens anläggningar varande Upplåtarna skyldiga att härutinnan ställa sig till efterrättelse Styrelsens föreskrifter;
- att* vid arbeten på sina elektriska anläggningar, såväl vid nybyggnad som vid utvidgning, förändring eller reparation endast anlita av Styrelsen godkänd entreprenör;
- att* icke under den tid, då utsändning från svensk rundradiostation pågår, använda elektrisk apparat, som återverkar störande på nätan slutna radioapparater;
- att* ersätta skada på Styrelsens anläggningar, orsakad av brister i Upplåtarnas anläggning, som trots av Styrelsen lämnade föreskrifter icke inom skäligen tid efter Styrelsens skriftliga till Upplåtarna ställda tillsägelse, avhjälpes;
- att* själv bära allt ansvar för skada förorsakad av elektrisk ström i eller från Upplåtarnas egna anläggningar oberoende av om Styrelsen enligt lag skulle vara i första hand ansvarig för skadan; dock fritages Styrelsen icke härigenom från ansvar för skada, till vilken Styrelsen varit vållande.
9. Bryta Upplåtarna mot någon av bestämmelserna rörande kraftleveransen i denna bilaga är Styrelsen berättigad att avbryta kraftleveransen till dess rättelse vunnits.

Med dessa bestämmelser om frikraftleveransen förklara vi oss nöjda.

Stockholm den 20 december 1937. Näsåker den 10 december 1937.

Kungl. Vattenfallsstyrelsen.

G. Malm.

Fr. Malm.

K.-G. Ljungdahl.

M. B. Johansson.

Märta Johansson.

O. R. Johansson.

Carl Johansson.

Otto Johansson.

Albert Johansson.

Viktor Johansson.

Egenhändiga namnteckningarna bevitna:

S. Kalén.

Motala.

J. A. Persson.

Näsåker.

Bil. 3.

Servitutskontrakt.

Undertecknad Helmer Norberg, ägare till fastigheten $\frac{9}{100}$ seland Forsås 2¹⁶ i Ådals-Lidens socken, förbinder härmed mig och blivande ägare av denna fastighet att för all framtid tåla, att Vattenfallsstyrelsen och blivande ägare av lägenheten Forsås 3¹⁰ i samma by må utan annan ersättning än nedan sägs i och för utnyttjande av vattenkraften i Ångermanälven förfoga över all den till min nämnda fastighet hörande rätt till strand, grund, flodbotten, uppgrundningar, holmar, vatten, vattenfall och fiske i Ångermanälven, så skiftat som oskiftat, inom Forsås skifteslag.

Denna upplåtelse är ett servitut, som må utan mitt och min hustrus vidare hörande intecknas i min nämnda fastighet till framtida säkerhet. Denna servitutsinteckning skall i förmånsrättshänseende gå före alla penninginteckningar.

Vattenfallsstyrelsen, som undertecknar detta avtal under förbehåll om Kungl. Maj:ts godkännande, förbinder sig att söka nämnda inteckning snarast möjligt, sedan detta godkännande lämnats.

I ersättning för denna upplåtelse förbinder sig Vattenfallsstyrelsen att gälda ett belopp av sexhundrafemtio (650:—) kronor, som skall av Styrelsen erläggas, så snart upplåtaren med gravationsbevis styrkt, att servitutsinteckning beviljats och att inga penninginteckningar finnas i fastigheten med bättre förmånsrätt än Styrelsens servitutsinteckning.

Därest Kungl. Maj:ts godkännande icke lämnats före den 1 mars 1938, är detta avtal förfallet utan rätt till något skadestånd från någondera sidan.

Näsåker den 29/11 1937.

*Helmer Norberg.**Signe Norberg,*

hustru till Helmer Norberg.

Stockholm den 20/12 1937.

Kungl. Vattenfallsstyrelsen

*G. Malm.**Fr. Malm.**I. Bergström.*

Bevittnas:

S. Kalén.
Motala.Svea Forsberg.
Näsåker.

Emellan undertecknade, hemmansägaren N. J. Lidgren, nedan kallad Säljaren, å ena, samt Kungl. Vattenfallsstyrelsen, å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar, nedan benämnd Styrelsen, å andra sidan, har träffats följande

Köpeavtal.

§ 1.

Säljaren upplåter och försäljer till Styrelsen från sitt ägande hemman 1 ^{13/24} seland Krånge nr 1 (1⁷) i Ådals-Lidens socken ett jordområde, utgörande hela hemmanets strand efter Fjällsjöälven till en bredd av 15 meter, från vegetationsgränsen in mot land räknat, jämte därutanför varande strand- och vattenområde.

Det försålda området kommer att gränsa, i norr mot Moflo by i Fjällsjöälven, i öster mot Krånge 1⁹, i söder mot stamfastigheten och i väster mot Krånge 4⁷.

§ 2.

I köpet ingår såsom medföljande det försålda området all stamfastigheten tillkommande strand, grund, flodbotten, uppgrundningar, vatten, vattenfall och fiske i Fjällsjöälven, så skiftat som oskiftat, ävensom stamfastighetens andel i alla för stamfastigheten och andra fastigheter samfällda, vid Fjällsjöälven belägna ägor.

Det försålda området skall härjämte hava rätt till nödiga utfartsvägar.

§ 3.

Köpeskillingen är överenskommen till tiotusen (10,000) kronor, som erlägges, så snart detta avtal blivit av Kungl. Maj:t godkänt samt Säljaren med gravationsbevis styrkt, att det försålda området icke besväräs av penninginteckningar eller andra inteckningar av beskaffenhet att hindra Styrelsen att fritt förfoga över den upplåtna vattenkraften i Fjällsjöälven. En den 15 mars 1897, § 40, i bland annat Krånge 1⁷ meddelad inteckning, vilken gäller till förmån för en Styrelsen numera tillhörig lägenhet under Forsås by, skall dock icke utgöra hinder för köpeskillingens utbetalande.

§ 4.

Säljaren ansvarar ensam för fullgörande av stamfastigheten eventuellt åvilande förpliktelser att utgiva födoråd, och behöva vid sådant förhållande åtgärder icke vidtagas för dödning av inteckningar, som må vara meddelade till säkerhet härför.

§ 5.

Vad genom denna köpeavhandling försäljes skall fränskiljas stamfastigheten genom avstyckning, varvid *dels* all den stamfastigheten tillkommande strand, grund, flodbotten, uppgrundningar, holmar, vatten, vattenfall och fiske i Fjällsjöälven, *dels ock* på stamfastigheten belöpande andel i samfällda ägor vid Fjällsjöälven skola läggas till avstyckade området.

§ 6.

Tillträdet skall äga rum, så snart Kungl. Maj:t godkänt detta avtal.

§ 7.

Styrelsen berättigas och förbinder sig att, sedan Kungl. Maj:ts godkännande lämnats, vidtaga för det försålda områdets avstyckning och lagfarande erforderliga åtgärder. Säljaren förbinder sig att vid anfordran utan kostnad för Styrelsen tillhandahålla i hans ägo befintliga lantmåterihandlingar ävensom för lagfart erforderliga åtkomsthandlingar.

§ 8.

Med köpet förenade kostnader för avstyckning och lagfart skola gäldas av Styrelsen.

§ 9.

Skatter och onera å det försålda området gäldas av Styrelsen från och med det år, detsamma blivit särskilt för sig taxerat, men dessförinnan av Säljaren.

§ 10.

Styrelsen förbinder sig att, sedan lagfart å detta fång erhållits, låta döda ovanberörda den 15 mars 1897, § 40, meddelade inteckning, i vad den besväras Krånge 1⁷, och avsäga sig kontrahenterna å ömse sidor varje anspråk på grund av den avhandling, till säkerhet varför inteckningen beviljats.

§ 11.

Detta avtal undertecknas av Styrelsen under förbehåll om Kungl. Maj:ts godkännande. Skulle dylikt godkännande icke hava lämnats senast den 1 mars 1938, är avtalet förfallet och utan verkan.

Med detta avtal, varav två lika lydande exemplar upprättats och utväxlats, förklara vi oss nöjda.

Krånge den 19/12 1937.

N. J. Lidgren.

Lotta Lidgren,

hustru till N. J. Lidgren.

Stockholm den 21/12 1937.

Kungl. Vattenfallsstyrelsen.

G. Malm.

Fr. Malm.

I. Bergström.

Egenhändiga namnteckningarna bevittna:

S. Kalén.

Motala.

Johan Flodin.

Krånge.